

Kunst met de bedoeling en betekenis zoals we die tegenwoordig kennen is pas ontstaan in de periode van de renaissance. Voor die tijd werd kunst niet gezien als een individuele expressie maar als een middel om vorm te geven aan religieuze symbolen en vertellingen. Kunstenaars zoals beeldhouwers, kunstschilders en houtsnijders, werden tot het einde van de middeleeuwen gezien als een bijzondere elite onder de ambachtslieden. Zij werkten meestal in opdracht van de kerkelijke machthebbers, of rijke families en maakten bijvoorbeeld een beeldhouwwerk of plafondschildering. Het signeren van een kunstwerk als bevestiging van het individuele kunstenaarschap zoals we dat nu kennen was in die tijd ongebruikelijk.

Echter ... Jan van Eyck verpersoonlijkt al in de middeleeuwen de overgang van de schilder als een naamloos en bescheiden ambachtsman naar een zelfbewust, geleerd en beroemd individu. Jan van Eyck signeerde en dateerde een negental werken op de lijst of verborgen in het schilderij. Op sommige lijsten is ook zijn devies "Als ich can" aangebracht. Deze elementen wijzen op Jan van Eycks trotse en zelfbewuste houding, een attitude die in de toekomst typerend zal worden voor de kunstenaars van de renaissance.

Het kwatrijn op de inlijsting van het Lam Gods

Jan Van Eyck beperkt zich niet alleen tot de panelen om zich uit te leven met details. Ook de lijsten moeten eraan geloven. In 1823 ontdekt men tijdens het reinigen van de lijsten van de buitenste zijpanelen een kwatrijn, een inscriptie van vier regels. En Jan Van Eyck zou Van Eyck niet zijn als hij er niet iets bijzonder mee zou doen. In de laatste regel zijn een aantal letters gemarkeerd.

Het kwatrijn wil zoveel zeggen als:

De schilder Hubert van Eyck, een groter man werd nooit gevonden, vatte dit werk aan. Zijn broer Jan, de tweede in de kunst, voltooide die zware taak op verzoek van Joos Vijd. Die nodigt u, op 6 mei [1432], met dit vers uit om te aanschouwen wat werd verricht.

Hoe een kwatrijn schrijven?

Een **kwatrijn** is een gedicht of een strofe van een gedicht van vier versregels en twee rijmklanken. Het woord is afgeleid van het Franse quatrain, van quatre (vier). Het rijmschema is meestal a-a-b-b, maar ook a-b-a-b en andere schema's zijn mogelijk.

Voorbeeld:

Er wonen in Zuid-Afrika
wel honderd krokodillen:
tien met een hele harde stem,
dat zijn de krokogillen.

Zo'n twintig krokostilletjes
die laten zich niet horen;
en veertien krokopilletjes
met pijntjes in hun oren.

Een stuk of zes die niet goed zien,
dat zijn de krokobrillen.
En... vijftig met een dikke bips,
dat zijn de krokobillen.

Schrijf zelf een kwatrijn over bijvoorbeeld een wens die je hebt. Andere onderwerpen zijn natuurlijk ook mogelijk: een kwatrijn schrijven over een dier, beroep, een thema die je interesse heeft ...